

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.049/2023/6. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda1 (ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 13. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

50.P.20.062/2023/12. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, továbbá az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adószámát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a párt pártigazgatója volt 2020. év elejéig. Tisztségéből fakadóan a 2018. évi országgyűlési választási kampány során

egyéb1 érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal tárgyalt a választási plakátok kihelyezése, plakáthelyek bérlete és megvásárlása tárgyában.

- [2] Az alperes által üzemeltetett weboldal weboldalon 2018. március 22. napján az országgyűlési képviselőválasztás kampányidőszakában „Itt a pártlos korrupció következő állomása” címmel megjelent cikk részeként a www.sajto.hu hírportálon közzétett tartalomra hivatkozva beszámolt arról, hogy a [...] » A reménytelen helyzetben lévő, gyenge ellenzék helyzetét látva a párt1 (egyéb1) anyagi előnyöket ígérve országszerte nyomást gyakorol a többi ellenzéki párt jelöltjeire, lépjenek vissza a pártlosok javára.« [...] »Információink szerint egyéb1 összekötője a párt1ban felperes1 pártigazgató. Az sajtó úgy értesült, rajta keresztül jutnak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez. «
- [3] Az alperes érdekeltségébe tartozó számos internetes hírportál 2018 tavaszán a perbelihez hasonló tartalmú cikkeket jelentetett meg, az alperest a 2018. március 21. napján a weboldal hírportálon a „A párt1 pártigazgatója egyéb2 táskahordozója” című cikkben hasonló tartalommal megjelentetett állítások miatt már jogerősen elmarasztalták. A jelen perben sérelmezett állításokat nemcsak a weboldal weboldalon, hanem a szintén az alperes által üzemeltetett weboldal1, weboldal2 hírportálokon is közzétették. A Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.099/2021/14. számú ítéletében megállapította, hogy a jelen perbelivel azonos tények híresztelésével az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, egyben kötelezte az alperest 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére. A Győri Ítéltábla a 2022. február 10. napján jogerőre emelkedett Pf.I.20.192/2021/4. számú ítéletével a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét helybenhagyta.
- [4] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett weboldal internetes oldalon 2018. március 22. napján „Itt a pártlos korrupció következő állomása” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a 2018-as országgyűlési választási kampányban rajta keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt képviselőjelöltjeihez. A felperes emellett 400.000 forint sérelemdíj és annak 2018. március 23. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (2) bekezdésében, 2:43. § d) pontjában, 2:45.§ (2) bekezdésében, 2:51.§ (1) bekezdés a) pontjában, 2:52. § (1)-(3) bekezdésében, valamint a késedelmi kamat vonatkozásában a Ptk. 6:48.§ (1) bekezdésében foglaltakra alapította.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Egyrészt azzal védekezett, hogy megnyilvánulása közéleti vita részét képezte, a felperes pedig közszereplőként fokozott mértékben tűrni köteles a személyét érintő kritikus állításokat. Másrészt arra hivatkozott, hogy a közismert tények alapján megalapozottan jutott a felperes által sérelmezett következtetésre, melynek sértő jellegét is vitatta. Utalt arra is, hogy a kért sérelemdíj indokolatlan, különös tekintettel arra, hogy a felperes a sérelmezett közlés vonatkozásában korábban folyamatban volt számos peres eljárásban összeségében már 4.000.000 forintot meghaladó sérelemdíjhoz jutott.
- [6] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett weboldal internetes weboldalon 2018. március 22. napján az „Itt a pártlos korrupció következő állomása” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte, hogy a 2018-as országgyűlési választási kampányban a felperesen keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt képviselőjelöltjeihez. Az alperest a felperes javára 400.000 forint sérelemdíj, ennek 2018. március 23. napjától járó késedelmi kamata és 38.100 forint perköltség, az államnak 36.000 forint le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

- [7] Ítéletének indokolásában felhívta az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, IX. cikk (1) és (4) bekezdéseit, a Ptk. 2:42.§ (1) bekezdését, 2:43.§ d) pontját, 2:44.§-át, 2:45.§ (2) bekezdését, 2:51.§ (1) bekezdés a) pontját, 2:52.§ (1)-(3) bekezdéseit, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 4.§ (3) bekezdését, 10.§ (1) bekezdését.
- [8] Az irányadó alkotmánybírószági és bírószági gyakorlatot ismertetve és összegezve rámutatott, hogy a politikai élet szereplői között közügyekben lefolytatott vita esetében az akár tényállításokat is tartalmazó véleménynyilvánítás lehetőségei szinte korlátlanok, az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése, valamint a Ptk. 2:44.§ (1) bekezdés második fordulata („az emberi méltóság sérelme nélkül”) alapján egyedül az érintett emberi méltóságának legbelső magja áll személyiségi és alapjogi védelem alatt. A perbeli közlést elemezve ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy az a felperes vonatkozásában nem vélemény, kritikai észrevétel, bírálatot, hanem egyértelmű tényközlést tartalmaz. A valótlán tények állítására, a tények meghamisítására a véleménynyilvánítás szabadsága sem terjed ki. Utalt rá, hogy az Alkotmánybírószág még a politikusok egymás közti vitájával kapcsolatban is hangsúlyozta, hogy a választási kampány szabadságának védelme nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlán információt, állítást terjeszthetnek egymásról [7/2014. (III. 7.) AB határozat].
- [9] Nem értett egyet azzal az alperesi védekezéssel sem, hogy az alperes a rendelkezésre álló közismert tények alapján megalapozottan jutott a megfogalmazott következtetésre. Rámutatott, hogy a felperes és az alperes által a perben felvonultatott állítások összevetése alapján legfeljebb arra lehet következtetni, hogy a pártlon belül szóbeszéd terjedt el a egyébltől származó kampánypénzekről, a felperesnek pedig volt jogszerű indokkal is magyarázható kapcsolata egyéblsal. A egyéblsal való kapcsolatból még a tőle származónak vélt pénzre vonatkozó szóbeszéd mellett sem következik okszerűen, hogy a felperes a megjelölt személytől pénzt vett át, és azt a híresztelt célra fordította, az alperesnek a felperessel kapcsolatos tényállítása így valótlán.
- [10] A valótlán közlés sértő a felperes személyére vonatkozóan, mivel az őt választási visszaélésekben segédkező személyként ábrázolja, amely egy politikus, egy pártban tisztséget betöltő személy társadalmi megítélését egyértelműen hátrányosan befolyásolja. A sérelmezett közlés alkalmas volt arra, hogy a felperesbe vetett választói bizalmat megingassa, hitelességét megkérdőjelezze.
- [11] Rögzítette, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezés mindegyik törvényi feltétele fennáll. A sérelemdíj kettős funkciójának ismertetése mellett az alperesi jogsértést jelentős súlyúnak minősítette, mivel a cikket célzottan a választások időszakában, széles nyilvánosságot elérve jelentették meg. A jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére figyelemmel a felperes által igényelt 400.000 forint sérelemdíj összegét az okozott sérelemmel arányos mértékűnek ítélte.
- [12] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezésének indokolása szerint közismert tények alapján megalapozottan jutott a sérelmezett következtetésre. A felperes a pártl pártigazgatójaként rendszeresen tárgyalt egyéblsal, a pártl pedig olyan, az önerejét meghaladó költségvetésű kampányt folytatott, amihez a forrást a pártlhoz közel álló személyek szerint is egyébl nyújtotta. Mindezekre figyelemmel az a közlés, hogy egyéblhoz a felperes járt pénzért, és egyébl pénze rajta keresztül jutott el a pártl képviselőjelöltjeihez, kellő ténybeli alapon nyugvó logikus következtetésnek minősíthető.
- [13] Arra is hivatkozott, hogy a megjelenés idején közérdeklődésre számot tartó kérdés volt a pártl pártfinanszírozása, a perbeli cikk közügyben való megszólalásként aktuális témát dolgozott fel, így annak a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű védelmét kell biztosítani. Hivatkozott a 7/2014. (III. 3.) AB határozat [49] és [50] bekezdéseiben

kifejtettek, miszerint a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak, a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik.

- [14] Fellebbezésében változatlanul hangsúlyozta a közszereplő felperes fokozott tűrési kötelezettségét. Rámutatott, hogy a közszereplők fokozott tűrési kötelezettségének határait az Alkotmánybíróság 3217/2020. (VI. 19.) számú határozata tovább tágította azzal, hogy nem csak a kampány időszakában tekintette irányadónak, hogy a politikusoknak éles bírálatokat és állításokat kell eltűrniük, nekik a kampányidőszakon kívül is számos lehetőségük nyílik a megfogalmazott bírálatokra történő széleskörű reagálásra. Kiemelte, hogy a felperes a közszereplő kategóriáján belül a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe tartozó politikus, akinek közéleti tevékenységére figyelemmel számítania kell arra, hogy a hitelességét egyesek megkérdőjelezzik.
- [15] A sértő jelleg hiánya miatt úgy ítélte meg, hogy a közlés a felperesnek nem okozott olyan mértékű sérelmet, amely alapján személyiségi jogi védelmet kérhetne. Ennek okát abban látta, hogy a közbeszéd mindennapos témájává vált a politikai szereplők, pártok és vezetőik vagyongyarapodására, pénzügyi visszaélésére való hivatkozás, a közvélemény lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz. A 3222/2022. {helyesen 3112/2022.} (III. 23.) AB határozat [32], [33] bekezdéseiben is kifejtettek szerint a politikai közszereplők esetében a társadalmi nyilvánosság eleve másként, a demokratikus vita szükségszerű részeként, a különböző politikai érdekek mentén értelmezendő megnyilvánulásként kezeli a személyüket ért bírálatot és minősítést.
- [16] Indokolatlannak, eltúlozottnak tartotta a felperesnek megítélt sérelemdíjat. Rámutatott, hogy amennyiben a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni hátrány keletkezése nem állapítható meg, és a jogsértés tárgyi súlya sem kiemelkedő, úgy az összes körülmény mérlegelése mellett a sérelemdíj iránti igény elutasítható. A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkezésére nem hivatkozott, ilyeneket nem bizonyított, a jogsértőként értékelt állítás nem a személyét minősíti. A kijelentésekkel okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogot sértő közlések tárgyi súlya nem kiemelkedő. Azt a csekély hátrányt, amelyet általános élettapasztalat szerint a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak a sajtó-helyreigazítása teljes mértékben kompenzálta.
- [17] Az alperes a másodfokú bíróság felhívására a fellebbezését kiegészítette az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályok – a Ptk. 2:42.§ (2) bekezdése, 2:43.§ d) pontja és a 2:45.§ (2) bekezdése – megjelölésével.
- [18] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Vitatta, hogy a párt1 a 2018. évi választások idején olyan kampányt folytatott volna, amelyet önerőből nem tudott finanszírozni. Részletesen bemutatta, hogy számos bírósági eljárásban jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az alperesi állítás nem valós. Kiemelte, hogy a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése szerinti igénye kapcsán nem köteles bizonyítani az őt ért nem vagyoni hátrányt, a köztudomású tényekre alapított hivatkozása is elfogadható. Az alperes sem a jogsértés eredményeként bekövetkező nem vagyoni hátrány, sem a felróhatóság hiányát nem igazolta, azt meg sem kísérelte. A sérelemdíj preventív funkciójának előtérbe kerülését indokoló tényállási elemek álláspontja szerint a perbeli esetben fennállnak. A jogsértés súlyát az elsőfokú bíróság helyesen minősítette jelentősnek. Rámutatott, hogy az alperes nem tett közzé helyreigazítást, ennek megtörténte az elsőfokú eljárás során nem is hivatkozott.
- [19] A fellebbezés nem alapos.

- [20] Az elsőfokú ítélet anyagi jogi megfelelőségének felülbírálatára során a másodfokú bíróság a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a megállapított tényekből az elsőfokú bírósággal érdemben azonos következtetést vont le, a megállapított tényeket másként nem minősítette.
- [21] Az alperes az ellenkérelmét elsősorban arra alapította, hogy az a tényállítás, miszerint a egyébtől származó, a más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt feketepénzek a felperesen keresztül jutottak el a pártl képviselőjelöltjeihez, valósak. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy e tények valóságát az alperes nem bizonyította. Maradéktalanul egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a következtetésével, hogy alperes által hivatkozott bizonyítékokkal alátámasztható, bizonyított ténynek legfeljebb azt lehet tekinteni, hogy a felperes által igazgatott pártban szóbeszéd terjedt el egyébtől származó kampánypénzekről, a felperesnek pedig volt kapcsolata egyébtel. Az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg, a fenti adatokból kiindulva annak tényként való híresztelése, hogy a fekete pénzek egyébtől a felperes közreműködésével jutottak el a pártl képviselőjelöltjeihez, a véleménynyilvánítási szabadság kereteit meghaladja.
- [22] A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban kifejtettekre is figyelemmel az kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások pedig úgyszintén részei a szólásszabadságnak, egyrészt, mivel valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne {7/2014. (III. 7.) AB határozat, indokolás [49] bekezdés}. A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [37] bekezdésében felhívott EJE-gyakorlat szerint szintén a véleménysszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. Ugyanitt arra is rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy az EJE mércéje szerint minél határozottabb, erősebb egy-egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia [EJE, Pedersen és Baadsgraad kontra Dánia, (49017/99), 2004. december 17., 76. bekezdés].
- [23] A perbeli, vesztegetési üggyel foglalkozó írás egy pártlos képviselőjelölt által a konkurens jelöltnek tett fizetési ajánlat kapcsán tájékoztat a sajtó értesülésére hivatkozással arról, hogy nem egyedi esetről van szó. Ehhez kötődően ismerteti azokat a felperes által sérelmezett híreszteléseket, hogy a lefizetésekhez szükséges pénzek ki által kerülnek a képviselőjelöltekhez. A felperes vonatkozásában az írás tehát kifejezett, egyértelmű tényközlést, nem pedig bírálatot kifejező értékítéletet tartalmaz. Ha a kampánypénzek forrásával kapcsolatos szóbeszédből, a egyébtel történő megjelenésből kiindulva tett, az állítás szintjén megfogalmazott következtetéseket a véleményformálás lehetőségét biztosító megnyilvánulásnak lehetne is tekinteni, az olvasóknak azzal az információval történő ellátása, hogy a lefizetésre szánt pénz a képviselőjelöltekhez a felperes útján jut el, adott esetben a vékony ténybeli alapot is nélkülöznél. A egyébtel való megjelenésből ugyanis még a egyébtel származónak vélt pénzre vonatkozó szóbeszéd mellett sem következik, hogy a felperes a megjelölt személytől a híresztelt módon pénzt vett át, és azt a híresztelt célra fordította. Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy az alperes a tényállítás véleménynyilvánítási szabadság által biztosított védelmére megalapozottan nem hivatkozhat, a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése szerinti személyiségi jogsértést a valótlán tény híresztelésével megvalósította.
- [24] A másodfokú bíróság a sérelemdíj Ptk. 2:52.§ (3) bekezdés szerint mérlegelt mértékével is egyetértett. A felperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen mutatott rá arra, hogy őt a

jogsértésből eredő hátránnyal kapcsolatos bizonyítás a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdésének második fordulata alapján nem terheli. A perbeli jogsértésből az általános élettapasztalatok mellett bekövetkező hátrányok másnemű, vagyoni előnnyel történő ellensúlyozására a közszereplő felperes esetében is indokolt és szükséges 400.000 forint összegű sérelemdíj, függetlenül attól, hogy a valótlan tény a felperes személyiségének mely részét sérti. A megítélt sérelemdíj esetében, annak nagyságrendjére figyelemmel egyebekben a magánjogi büntető jelleg nem is jut különösebb hangsúlyhoz. Nem osztotta a másodfokú bíróság az alperesnek azt a fellebbezésben megjelenő álláspontját sem, hogy a jogsértés, illetve a felróhatóság csekély súlyú lenne, a közéleti viták minél szabadabb folyásának biztosítása ugyanis nem ad felmentést a következtetések és a tények megkülönböztethető módon történő közlésén alapuló hitelesség követelménye alól, az alperes pedig ezt a jelen ügyben szem elől tévesztette.

- [25] A fellebbezésben felhívott, a fellebbezési ellenkérelemben vitatott helyreigazítás (melynek esetleges megtörténte sem minősülhetne teljeskörű elégtételnek, egyebekben viszont a jogalapi védekezés alaptalanságát erősítené) olyan új tény, melyet a Pp. 373.§ (2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság nem vehetett figyelembe.
- [26] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [27] Az alperes sikertelen fellebbezése folytán viseli a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján, a felperes által felszámítottakkal egyező, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdésének, 4/A.§-ának megfelelő összegben.
- [28] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.
- [29] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2023. december 14.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró